

NAVODILA ZA UPORABO ORODJA MENDELEY PRI PRIPRAVI ZAKLJUČNIH PISNIH IZDELKOV NA BIOTEHNIŠKI FAKULTETI

Ljubljana, 2025

KAZALO VSEBINE

1	OR	ODJ	E MENDELEY	3
2	OS	NOV	NI POSTOPKI PRI UPORABI ORODJA MENDELEY	5
	2.1	RE	GISTRACIJA IN PRIJAVA	5
	2.2	NA	MESTITEV VTIČNIKA MENDELEY CITE	6
	2.3	NA	MESTITEV RAZŠIRITVE ZA BRSKALNIK MENDELEY WEB IMPOI	RTER 8
	2.4 U	POF	RABA ORODJA MENDELEY V MICROSOFT WORD	9
	2.4	1	Citatni stil BF	9
	2.4	2	Citiranje med besedilom	11
	2.4	3	Urejanje seznama virov	12
	2.4	2	Dodatni popravki	14
3	ОМ	EJI	IVE ORODJA MENDELEY	15
	3.1	ČL	ANKI	15
	3.2	PO	GLAVJA IZ MONOGRAFIJE Z UREDNIKOM	15
	3.3	ZN	ANSTVENE IN STROKOVNE MONOGRAFIJE BREZ UREDNIKA	16
	3.4	PR	EDPISI	17
	3.5	PR	ISPEVKI IZ KONFERENČNIH ZBORNIKOV	18
	3.6	SP	LETNI VIRI	18
	3.7	PR	OGRAMSKA OPREMA	18
	3.8	ZA	KLJUČNA DELA	19
	3.9	ST	ANDARDI IN PATENTI	19
	3.10	OS	EBNI IN NEOBJAVLJENI VIRI	20

1 ORODJE MENDELEY

Orodje Mendeley je orodje za urejanje in organizacijo virov. Omogoča uvoz datotek z metapodatki iz različnih informacijskih virov, kot sta npr. COBISS+ in portal Digitalne knjižnice Univerze v Ljubljani¹. S pomočjo uvoženih metapodatkov lahko orodje Mendeley uporabimo tako za citiranje virov v besedilu kot za pripravo seznama virov v skladu z <u>Navodili za pripravo zaključnih pisnih izdelkov na Biotehniški fakulteti²</u>.

Obstajta dve brezplačni različici orodja:

- namizna različica (Mendeley Reference Manager for Desktop) in
- spletna različica (Mendeley Online).

Način navajanja virov, ki ga uporablja Biotehniška fakulteta, je dostopen na povezavi <u>https://csl.mendeley.com/styles/729799871/biotehniska-fakulteta-mendeley.</u> Za njegovo uporabo je potrebna namestitev, ki je opisana v poglavju 2.4.1.

Skrbnik citatnega stila Biotehniške fakultete v orodju Mendeley je knjižnica Oddelka za biologijo. V primeru nejasnosti ali težav svoja vprašanja naslovite na <u>bioloska.knjiznica@bf.uni-lj.si</u>.

Kakovost navedb bo odvisna od popolnosti metapodatkov strani, s katere jih uvažamo, oziroma našega lastnega vnosa metapodatkov. Priporočamo uporabo vtičnika Mendeley Cite v Microsoft Wordu, ki omogoča najlažje navajanje virov med besedilom in pripravo seznama virov z najmanj napakami. Zaradi omejitev orodja Mendeley so za pravilno navajanje virov vedno potrebni določeni popravki, ki so predstavljeni v poglavju 3.

Za zbiranje virov predlagamo uporabo razširitve za brskalnik Mendeley Web Importer, ki omogoča avtomatiziran prenos virov v našo knjižnico. Pri tem svetujemo previdnost, saj sistem včasih narobe prepoznava tip vira in vnaša pomanjkljive podatke. Le-te je mogoče ročno popraviti ali dodati.

Osnovni postopki, ki so potrebni za uporabo orodja Mendeley, so predstavljeni na Sliki 1 in v poglavju 2.

¹ V nadaljevanju DiKUL.

² V nadaljevanju: Navodila BF.

Slika 1: Osnovni postopki v orodju Mendeley

2 OSNOVNI POSTOPKI PRI UPORABI ORODJA MENDELEY

2.1 REGISTRACIJA IN PRIJAVA

Registracija v orodju Mendeley je obvezna, saj je samo tako omogočena povezljivost knjižnice virov, ki jo gradimo v orodju Mendeley, z vtičniki in razširitvami. Registriramo se na spletni strani <u>https://www.mendeley.com/?interaction_required=true</u> (Slika 2).

Priporočamo, da se študenti prijavijo z digitalno identiteto UL (Slika 3), ki omogoča dodatne funkcionalnosti.

Slika 2: Ustvarjanje računa

Weicome Enter your email to continue with Mendeley Email	FISEVIER Access through your organization
Continue	Access through your organization >
Sign in via your organization	Cancel
Get help with access	Get help with access

Slika 3: Prijava prek digitalne identitete UL

2.2 NAMESTITEV VTIČNIKA MENDELEY CITE

Za uporabo orodja Mendeley v Microsoft Wordu je potrebno predhodno namestiti vtičnik Mendeley Cite. Na spletni strani <u>https://www.mendeley.com/reference-management/mendeley-cite</u> kliknemo Get Mendeley Cite (Slika 4). Spletna stran nas preusmeri na Microsoftov AppSource, s katere prenesemo vtičnik (Slika 5).

Slika 4: Namestitev vtičnika Mendeley Cite

Microsoft AppSource			✓ Search App!
$\equiv$ All Apps $\lor$ Catego	ries $\checkmark$ Industries $\checkmark$	Consulting Services $ \smallsetminus $	Partners $ \smallsetminus $
Apps > Mendeley Cite			
	Mendeley C by ELSEVIER LIMITED Word ★ 2.1 (3125 ratings) Pricing Free	tite iet it now ☆ Save to m	ıy list

Slika 5: Namestitev vtičnika Mendeley Cite v Microsoft AppSource

Do vtičnika lahko dostopamo z zavihka References v Microsoft Wordu (Slika 6). Za uporabo je potrebna prijava.

File Home Insert	Draw Design Layout References	Mailings Review View	Developer Zotero Help	Acrobat	🖵 Comments 🛛 🔏	Viewing ~ 团 Share ~
Table of Contents V	e b 1 100 Insert Endnote Insert ab Next Footnote ~ Footnote Show Notes 101	Insert Style: Citations & Bibliography	Insert Table of Figure Insert Caption Captions	es insert Index	ex Mark D! Add Citations Table of Authorities SmartCite	Mendeley Cite
i) PERSONAL INFORMATIO	ON REMOVAL ENABLED This document is so needed.	et to automatically remove persona	al information when saved and can	impact your collaboration exp	erience. Only keep this setting if	Change setting ×
					Mendeley Cite	~ ×
	😁 Mendeley Cite				Mendeley Cite as you	/ Cite
	Launch the add-in After you install the add-in, you can la References tab On the References tab	unch it by choosing the add-in b	utton on the		 Access references Mendeley Library Insert auto-format and bibliography Choose the right of for your article 	from your ted citations itation style

Slika 6: Vtičnik Mendeley Cite v Microsoft Word

2.3 NAMESTITEV RAZŠIRITVE ZA BRSKALNIK MENDELEY WEB IMPORTER

Pred uporabo razširitve Mendeley Web Importer je le-to potrebno prenesti s spletne strani <u>https://www.mendeley.com/reference-management/web-importer</u>. V brskalniku se pojavi nova ikona (Slika 7). Za uporabo razširitve je potrebna prijava (Slika 7).

S klikom na ikono se nam želena spletna stran, članek, poglavje oziroma kateri koli drugi vir prenese v knjižnico. Izberemo lahko tudi mapo, v katero želimo, da se viri shranjujejo (Slika 8). Pri uporabi razširitve je potrebna previdnost, saj razširitev občasno vrsto vnosa napačno prepozna. Previdnost priporočamo tudi pri vnosu spletnih strani.

Slika 7: Prijava v razširitev Mendeley Web Importer

Slika 8: Primer uporabe razširitve Mendeley Web Importer

2.4 UPORABA ORODJA MENDELEY V MICROSOFT WORD

Vire, ki smo jih zbrali v orodju Mendeley, lahko uporabljamo med pisanjem v Microsoft Word. Predhodno moramo naložiti vtičnik Mendeley Cite in se prijaviti z istim e-poštnim naslovom, kot ga uporabljamo za orodje Mendeley (natančen postopek je predstavljen v 2. poglavju teh navodil).

2.4.1 Citatni stil BF

Vtičnik Mendeley Cite omogoča, da spremenimo citatni stil. Izbiramo lahko med tistimi, ki jih orodje že ponuja, ali pa naložimo svojega.

File Home Insert Dr	aw Design Layout Refe	rences	Mailings Review View	Developer Zotero Help Ac	robat	Comn	nents 🖌	⁹ Editing 👻 🖻 Sl	hare ~
Table of Contents	ab Insert Footnote Footnote Footnote	Č LZ	Insert Dibliography ~ Citations & Bibliography	Insert Table of Figures Insert Caption Caption Captions	Mark Diddex	Mark Citation	Add Citations SmartCite	Mendeley Cite	^

Slika 9: Vtičnik Mendeley Cite znotraj zavihka References.

S klikom na ikono Mendeley Cite v zavihku References (Slika 9) se nam ob robu odpre nov zavihek. Če se še nismo prijavili, to storimo sedaj. V zavihku lahko izberemo med že obstoječimi citatnimi stili (Slika 10) ali pa dodamo lastnega. V primeru, da želimo dodati stil BF, v polje za URL prilepimo povezavo, ki jo najdemo na spletni strani <u>Knjižnic BF</u> (Slika 11).

	Mendelev Cite $\checkmark$ X
ert Index date Index Mark Citation	< Change citation style
x Table of Authorities SmartCite Cite with Mendeley	Biotehniška fakulteta
Mendeley Lite $\checkmark$ X	
References Citation Settings 🖓 …	Biotehniška fakulteta
CITATION STYLE	American Psychological Association 7th edition
American Psychological Association 7th edition	Biotehniška fakulteta
Change citation style	IEEE
CITATION LANGUAGE	Vancouver
Slovenščina	
Change citation language	American Sociological Association 6th/7th edition
Preview	Nature
(Smith idr., 2021)	American Medical Association 11th edition
Smith, J., Petrovic, P., Rose, M., De Souz, C., Muller, L., Nowak, B., & Martinez, J. (2021). Placeholder Text: A	Cite Them Right 12th edition - Harvard
Study. The Journal of Citation Styles, 3. https://doi.org/10.10/X	Search for another style
	Add a custom style

Slika 10: Vnos novega citatnega stila

Mendeley Cite 🗸		×
< Add a custom style		
Enter the URL to your custom citation style file to add the style to your citation styles lis	t.	
Enter custom style URL		

Slika 11: Polje za vnos URL

2.4.2 Citiranje med besedilom

Pri vstavljanu virov ali seznama virov v besedilo moramo imeti v ozadju odprto orodje Mendeley. Pred pisanjem besedila poskrbimo, da imamo v orodju navedene ali uvožene vse potrebne podatke in vire.

V orodni vrstici Microsoft Worda odpremo zavihek References in kliknemo na ikono Mendeley Cite. V besedilu se moramo nahajati točno na tistem mestu, kamor vnesemo navedbo (miška mora biti postavljena na želenem mestu). V zavihku Mendeley Cite izberemo vir (ali več njih), ki ga želimo navesti, in kliknemo Insert (Slika 12).

Slika 12: Primer vstavljanja virov med besedilom

2.4.3 Urejanje seznama virov

Seznam virov na koncu naloge uredimo, ko smo končali z urejanjem besedila. V zavihku References kliknemo na ikono Mendeley Cite. Odpre se nov zavihek, v

katerem kliknemo tri pike (Slika 13) in Insert Bibliography. Pred tem moramo miško postaviti in klikniti na stran, kjer želimo, da se nahaja seznam virov. Po kliku se izpiše celotni seznam v besedilu uporabljenih virov.

Me	ndeley Cite		$\vee$ ×
R	eferences	Citation Settings $\ \ \mathbb{C}$	
	Spletne s	对 ^k Merge Citations Select multiple citations in your document to merge them.	
	R Inte Datab RPost Conwa CRAN:	 Insert Bibliography More options 	] [
	CRAN - Conway 2.0.0 (20 Insert cita	ation V Package RPostgreSQL J, Eddelbuettel D, [] Tiffin N 13) ation V	

Slika 13: Vnos seznama virov v Microsoft Word

2.4.2 Dodatni popravki

Seznam virov lahko popravimo, ko je le-ta že dodan v besedilo. Orodje Mendeley pustimo odprto. V zavihku References izberemo ikono Mendeley Cite. V Mendeley Cite kliknemo funkcijo Refresh (Slika 14). Spremembe, ki smo jih vnesli v orodju Mendeley, se bodo prenesle v Microsoft Word.

Slika 14: Funkcija Refresh (osveži)

3 OMEJITVE ORODJA MENDELEY

Ob zaključku priprave naloge so zaradi omejitve orodja Mendeley vedno potrebni določeni popravki.

- Številke strani po Navodilih BF in slovenskem pravopisu pišemo s stičnim pomišljajem in ne z vezajem (npr. 2–3 in ne 2-3).
- Po nepotrebnem se lahko uvozijo znaki, ki jih pri opisovanju virov uporabijo posamezne spletne strani (npr. [S. I., [etc.], s. n., [!], &; &;, &; &;: <v tisku>).
   Znake lahko brišemo iz seznama virov ob zaključku priprave naloge ali pa jih brišemo že v samih metapodatkih v orodju Mendeley.
- Potrebno je preveriti, če so naslovi navedeni v skladu z Navodili BF: Naslove angleških del (naslov članka, naslov knjige, naslov poglavja) navajamo z malimi začetnicami, razen ko slovnično pravilo zahteva uporabo velike začetnice (npr. Molecular ecology in ne Molecular Ecology). Naslove revij pišemo z velikimi začetnicami, npr. Journal of Molecular Ecology.
- Skladno z Navodili BF na koncu navedbe virov v seznamu virov ni nobenega ločila. V določenih primerih se ločila samodejno generirajo, zato jih je treba brisati.

Poleg tega ima orodje določene napake pri posameznih vrstah virov. V nadaljevanju so navedene napake za posamezen tip vira, na katere naj bodo uporabniki pozorni, in ki jih je potrebno ročno odpraviti. Na slikah so označeni elementi, na katere naj bodo pozorni uporabniki pri rabi orodja Mendeley.

3.1 ČLANKI

Pri citiranju članka, ki nima oznake DOI, orodje Mendeley generira vejico za navedbo strani članka (Slika 15). Zapisano vejico je potrebno brisati.

Berce T., Mohorič N., Černe R. 2024. Pastirski psi. Burja, 19, 1: 22–23,

Slika 15: Članek brez navedbe oznake DOI

3.2 POGLAVJA IZ MONOGRAFIJE³ Z UREDNIKOM

Pri citiranju knjige, ki nima oznake DOI, orodje Mendeley generira vejico za navedbo števila strani knjige (Slika 16). Zapisano vejico je potrebno brisati. Nekateri založniki

³ Monografija (oziroma knjiga) je publikacija v tiskani ali elektronski obliki, ki izide v enem ali v več zvezkih. Poleg znanstvenih in strokovnih monografij mednje uvrščamo tudi učbenike, drugo učno gradivo, slovarje, enciklopedije, atlase, zaključna dela, poročila in elaborate.

številko poglavja (npr. Chapter 4) navajajo kot del naslova, ki ne sodi v zapis citiranega vira, zato ga je treba brisati ali popraviti že v metapodatkih (Slika 16).

Brečko Grubar V., Kovačič G. 2021. Poglavje 2 - Lastnosti krajevnih vodnih virov v slovenski Istri. V: Geografsko raziskovanje slovenske Istre. 1. ed. Kovačič G. (ur.). Založba Univerze na Primorskem: 113–145,

Slika 16: Poglavje brez navedbe oznake DOI in poglavje z zapisanim poglavjem

3.3 ZNANSTVENE IN STROKOVNE MONOGRAFIJE BREZ UREDNIKA

Med elementi založnik in DOI ročno dodamo vejico (Slika 17). V primeru, da oznaka izd./ed ni navedena v metapodatkih, se ne izpiše v viru. To dodamo ročno, ali pa spremenimo v metapodatkih (Slika 18).

Malley J. D., Malley K. G., Pajevic S. 2011. Statistical learning for biomedical data. 3rd. Cambridge University Press https://doi.org/10.1017/CBO9780511975820

Slika 17: Primer vira, kjer je potrebno dodati vejico med založnikom in DOI

Info Annotations Notebook X

BOOK Change 🖉

Statistical learning for biomedical data

$\vee$ KEY INFORMATION

Author(s)	Malley J, Malley K, Pajevic S				
Year	2011				
Month	Add month				
Day	Add day				
City	Add city				
Edition	3rd				
Editor(s)	Add editor(s)				
Editor(s) Language	Add editor(s) English				
Editor(s) Language Page(s)	Add editor(s) English 1-287				
Editor(s) Language Page(s) Publisher	Add editor(s) English 1-287 Cambridge University Press				
Editor(s) Language Page(s) Publisher Translator(s)	Add editor(s) English 1-287 Cambridge University Press Add translator(s)				

Slika 18: Primer, kjer v metapodatkih vira ni navedena beseda ed

3.4 PREDPISI

Pri predpisih se mora ročno nastaviti in popraviti:

- Pri uvozu s spletne strani je treba vrsto vnosa spremeniti v Statute.
- Pri predpisu, ki ga prevzemamo s spletne strani, se namesto številke Uradnega lista Republike Slovenije izpiše povezava do spletne strani. Povezavo moramo brisati in v polje Source vpisati številko Uradnega lista Republike Sloveniji.
- Če se v viru generira spletna povezava, jo moramo brisati.
- Navedba vira z besedilom se ustrezno in smiselno skrajša, npr. Uredba o posebnih ..., 2004.

STATUTE Change 🖉

Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)

$\vee$ KEY INFORMATION

Author(s)	Add author(s)
Year	2004
Month	Add month
Day	Add day
Code	Add code
Country	Add country
Language	Add language
Page(s)	Add page(s)
Publication ()	Add publication
Source	Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43…

Statute Number Add statute number

Abstract

Add abstract

Slika 19: Metapodatki predpisa iz Uradnega lista Republike Slovenije v orodju Mendeley

3.5 PRISPEVKI IZ KONFERENČNIH ZBORNIKOV

Pri konferenčnih zbornikih je potrebna dodatna pozornost, saj različne baze in viri različno navajajo podatke.

3.6 SPLETNI VIRI

Pri vnosu spletnih virov v orodje Mendeley moramo za pravilen zapis vira ročno vpisati določene metapodatke.

- V primerih, kjer ni naslova spletnega mesta, se med naslovom spletne strani in povezavo izpiše pika. Piko je treba spremeniti v vejico.
- Naslov spletne strani moramo navesti v polje Source, sicer se ne bo izpisal v viru (Slika 20). URL spletne strani se ne prenese vedno, zato ga moramo ročno dodati.

Slika 20: Primer polj, ki naj bodo izpolnjena, da je vir primerno naveden.

3.7 PROGRAMSKA OPREMA

Pogosto uporabljenih programov, kot so Microsoft Word, SPSS in Adobe Photoshop, ne navajamo, navajamo pa uporabljene specializirane programe in pakete programske opreme npr. R, in morebitne pakete kot so tidyverse, tigers ipd.

Programsko opremo sortiramo v kategorijo Journal article ali Web page. Pri izpisu verzije naj se ohrani samo version in številka, oglate oklepaje spremenimo v navadne (Slika 21). Med založnikom/spletnim mestom in doi/povezavo dodamo vejico.

```
Conway J., Eddelbuettel D., Nishiyama T., Prayaga S. K., Tiffin N. 2024. R Interface to the
"PostgreSQL" Database System [R package RPostgreSQL version 0.7-7]. CRAN:
Contributed Packages https://doi.org/10.32614/CRAN.PACKAGE.RPOSTGRESQL
```

Slika 21: Primer vira z napakami.

3.8 ZAKLJUČNA DELA

Pri zaključnih delih se v polju Univerza kot založnik izpiše avtor. Podatek lahko popravimo v samih metapodatkih (polje Institution) ali pa ročno, tako da vnesemo podatek, kje je naloga nastala, npr. Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta (Slika 22).

THESIS Change	>					
3D tiskalni	k: diplomsk	THESIS Change 🖉				
imes Key inform,	ATION	3D tiskalnik: diplomska naloga				
Author(s)	Pulko F			TION		
Year	2015		Author(s)	Pulko F		
Month	Add month		Year	2015		
Day	Add day		Month	Add month		
City	Ptuj	1 ,	Day	Add day		
Department	Add department		City	Ptuj		
Institution	Add institution		Department	Add department		
			Institution	Šolski center Ptuj		
Language	Add language		Language	Add language		
Page(s)	IX, 49		Page(s)	IX, 49		
Translator(s)	Add translator(s)		Translator(s)	Add translator(s)		
Туре	Add type		Туре	Add type		

Slika 22: Spremembe v metapodaktih

3.9 STANDARDI IN PATENTI

Orodje Mendeley nima posebne kategorije za standarde, zato je najlažje, če jih opredelimo kot spletne strani. V polje za naslov navedemo številko standarda, leto izdaje v kategorijo Year.

Pri patentih številko patenta vnesemo v polje Number, sicer se številka patenta v navedbi ne bo izpisala (Slika 23, desno).

Info Annotatio	ons Notebook X	Info Annotatio	ons Notebook
WEB PAGE Cha ISO 7218 food chai and guida examinat	ange ⊅ :2024. Microbiology of the in — General requirements ance for microbiological ions	PATENT Chang	e ⊘ omposition and method
$\vee$ Key infor	MATION		MATION
Author(s)	Add author(s)	Author(s)	Tzomik I, Hannoch R, Shani M, Einat G,
Year	2024	Year	2015
Month	Add month	Month	1
Language	Add language	Day	19
Page(s)	Add page(s)	Assignee	Add assignee
Source (j)	Add source	Country	Add country
		Institution	Add institution
Abstract		Issuer	Add issuer
Add abstract		Language	Add language
URL(S)		Number	US10042274B2
Add URL(s)		Page(s)	Add page(s)

Slika 23: Vnos standarda (levo) in patenta (desno) v orodje Mendeley

3.10 OSEBNI IN NEOBJAVLJENI VIRI

Pri osebnih virih dodamo osebni vir in datum, za navedbo neobjavljenega vira pa v oklepaju dodamo (neobjavljeno).

Priročnik je namenjen začetnikom, ki se šele spoznavajo z orodjem Mendeley. Za dodatne informacije priporočamo:

- navodila za uporabo orodja Mendeley, ki so jih pripravili v Knjižnici Pedagoške fakultete, dostopna na <u>https://vodici.pef.uni-lj.si/media/mendeley/Mendeley-</u> Prirocnik-2022-final.pdf.
- Uradna navodila orodja Mendeley, dostopna na <u>https://www.mendeley.com/guides</u>.
- YouTube kanal o delovanju orodja Mendeley <u>https://www.youtube.com/@mendeley.</u>

Dodatne informacije o orodju Mendeley lahko dobite v Knjižnici Oddelka za biologijo.

Navodila za uporabo orodja Mendeley pri pripravi zaključnih pisnih izdelkov na Biotehniški fakulteti

Knjižnica Knjižnica Biotehniške fakultete

Pripravila: Sabina Prica in Aki Novaković

Marec 2025

Priporočeno citiranje:

Prica S., Novaković A. 2025. Navodila za uporabo orodja Mendeley za pripravo zaključnih pisnih izdelkov na Biotehniški fakulteti. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta